

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7C/150/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816204942
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8816204942.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinou Melníkovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 zast. JUDr. Barbora Korenecová, advokát so sídlom Slnečná 765/3, 900 45 Malinovo, IČO: 42 174 902, proti žalovanej: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XXX/XX, XXX XX A. C. D. o zaplatenie sumy 1320 eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd žalobu zamieťa.

Žalobca je p o v i n n ý nahradíť žalovanej náhradu konania v rozsahu 100 % trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 30.06.2016 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1320 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1320- eur od 10.5.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o úvere č. 802100600 zo dňa 23.11.2010 žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanej, ako dlžníkovi, úver vo výške 700 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 620 eur, spolu vo výške 1320 eur za podmienok dohodnutých v Zmluve o úvere, a to v 12-tich mesačných splátkach po 110 eur, počnúc dňom 26.12.2010. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, sa žalobca a žalovaná dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Žalobca zaslal žalovanej viacpočetné upozornenia na omeškanie so zaplatením splátok. Na uvedené upozornenia žalovaná nereagovala. Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušila dojednania predmetnej Zmluvy o úvere a stratila výhodu splátok a dňa 10.5.2011 sa dlh stal splatným. Žalobca podal dňa 30.6.2011 trestné oznámenie na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Vranov nad Topľou vo veci podozrenia zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko mal žalobca podozrenie, že žalovaná uzatvorila zmluvu o úvere v úmysle úver vôbec nesplácať. Uvedenému podozreniu nasvedčovala aj skutočnosť, že odo dňa uzatvorenia zmluvy o úvere ku dňu podania trestného oznámenia žalovaná nepoukázala v prospech predmetnej zmluvy o úvere žiadnu splátku, a to aj napriek skutočnosti, že mal finančné prostriedky, čo vyplýva z údajov uvedených v žiadosti o úver v časti „Mesačné príjmy a výdavky“. Žalobca má teda za to, že žalovaná už v čase uzatvárania zmluvy o úvere vedela, že nebude úver splácať, čím uviedla žalobcu do omylu a spôsobila mu tým škodu. Okresný súd Vranov nad Topľou trestným rozkazom č.k. 2T/173/2011-53 zo dňa 5.12.2011 uznal žalovanú vinnou zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal žalobcu ako poškodeného so svojím nárokom na náhradu spôsobenej škody na občianske súdne konanie. Trestný rozkaz Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k 2T/173/2011-53 zo dňa 5.12.2011

nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 5.12.2011. Žalovaný ku dňu vyhotovenia návrhu na vydanie platobného rozkazu neuhradila žalobcovi žiadnu platbu.

2. Žalobca k žalobe doložil Zmluvu o úvere zo dňa 23.11.2010, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, Trestný rozkaz č.k. 2T/173/2011 zo dňa 5.12.2011.

3. Žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 23.11.2010 zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej úver vo výške 700 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s poplatkom vo výške 620 eur, spolu vo výške 1320 eur v 12-tich mesačných splátkach po 110 eur, počnúc dňom 26.12.2010.

4. Podľa bodu 11 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

5. Z Trestného rozkazu č.k. 2T/173/2011-53 zo dňa 5.12.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 5.12.2011, vyplýva, že súd uznal žalovanú za vinného z prečinu úverového podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona a to na tom skutkovom základe, že dňa 3.11.2010 vo Vranove nad Topľou uzatvorila so žalobcom zmluvu o úvere číslo 80210600 vo výške 700 eur, ktorý sa zaviazala splatiť v pravidelných 12-tich mesačných splátkach vo výške 110 eur, počnúc dňom 26.12.2011, teda celkove mala zaplatiť 1320 eur, pričom pri uzatvorení zmluvy o úvere uviedla nepravdivé údaje o výške príjmov a po prevzatí finančnej hotovosti neuhradila ani jednu splátku, čím takto pre žalobcu spôsobil škodu 1320 eur. Týmto trestným rozkazom bol terajší žalobca so svojím nárokom na náhradu na škody odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávnom. Žalovaná bola odsúdená k trestu odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmienčným odkladom na skúšobnú dobu 12 mesiacov s tým, že žalobkyňa bola odkázaná s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Žalobcovi bol predmetný trestný rozkaz doručený dňa 17.02.2012.

6. Žalobca vo svojom písomnom podaní zo dňa 5.12.2016 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a súhlasil, aby súd konal v jeho neprítomnosti.

7. Žalovaná k žalovanej sume uviedla, že popiera, že by je bol poskytnutý úver vo výške 700 eur, nakoľko jej bol poskytnutý úver len v sume 65 eur. Bol jej poskytnutý iba jeden úver. Taktiež uviedla, podpis na predmetnej úverovej zmluve nie je jej, pretože ona sa inak podpisuje. Zároveň súdu uviedla, že predvolanku na pojednávanie si prevzala osobne, aj ju podpísala, ale po predložení podpísanej doručky k nahliadnutiu uviedla, že to nie je jej podpis.

8. Súd oboznámil výpoveď žalovanej v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 12 T173/2011, kde žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že narodila sa v N., kde navštevovala aj základnú školu. Po skončení ďalej do učenia nešla. Je vydatá, má 6 detí, ktoré sú dospelé. Manžel od júna 2010 pracoval na mestskom úrade na aktivačných prácach, ona je dôchodkyňa, a poberá dôchodok vo výške 107 eur mesačne. V novembri 2010 mali do rodiny príjem iba 107 eur mesačne, čo bol jej invalidný dôchodok. Ďalej z úradu práce poberali s manželom sociálne dávky v sume 244 eur. Žiadny iný príjem nemali. Bolo to veľmi málo, nemali z čoho žiť, preto dňa 23.11.2011 vyhľadala pani O. a požiadala ju o úver. Vtedy už mala od Pohotovosti jeden úver a to v sume 400 eur, ktorý splácala a potrebovala naň ešte doplatiť sumu 264 eur. Pani O. jej povedala, že najprv musí zaplatiť starý úver a potom jej dajú nový. Preto ona požiadala o úver 700 eur, aby mohla zaplatiť aj starý úver. Do žiadosti uviedla, že s manželom má príjem 244 eur, čo bola pravda, nakoľko sociálne dávky sa brali na jeho meno. Ďalej uviedla, že poberá 126 eur sociálne dávky, hoci to nebola pravda, pretože takýto príjem nemala. Pravdou bola, že poberala iba čiastočný invalidný dôchodok v sume 107 eur, čo uviedla v žiadosti. Žiadosť vlastnoručne podpísala. Úver jej bol schválený a uzatvorila zmluvu na sumu 700 eur, ktorú podpísala. Podpis na zmluve bola overiť na matrike. Pani O. jej bolo vyplatených 700 eur, z ktorých hneď splatila splátky predchádzajúceho úveru. Úver mala splácať poštovými poukážkami na 12 mesiacov po 110 eur mesačne. Úver nesplácala, nehradila ani jednu splátku, pretože nemala z čoho, pretože s manželom v tom čase sme mali príjem iba 351 eur. Myslela si, že manžel sa zamestná aspoň na aktivačných prácach a budeme mať väčší príjem a bude mať z čoho splácať úver. Manžel ale nepracoval, tak naďalej mali finančné problémy. Bude sa snažiť sa dohodnúť so spoločnosťou na ďalších splátkach.

9. Po oboznámení tohto dôkazu uviedla, že sa nepamätá na aké sumy boli poskytnuté spomínané dva úvery a má listinné dôkazy o tom, že všetko má zaplatené. Súdu predložila k nahliadnutiu rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13C/241/2014 vo veci žalobcu CD Consulting a.s. proti žalovanej A. B., podľa ktorého súd túto žalobu zamietol, žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že tento rozsudok bol vydaný na základe zmenky, ktorú mala podpísať žalovaná, pričom z obsahu tohto spisu vyplýva, že táto zmenka bola vystavená na základe zmluvy o úvere č. 802100600 zo dňa 23.11.2010.

10. V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

12. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

14. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

18. V zmysle § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

19. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

20. V zmysle § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

21. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

22. Z vykonaného dokazovania súd mal za to, že strany sporu uzavreli zmluvu o úvere č. 802100600 zo dňa 23.11.2010 na sumu 700 eur. Aj keď žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že popiera, že by jej bol poskytnutý úver vo výške 700 eur, a že podpis na zmluve zo dňa 23.11.2010 nie je jej, súd túto jej obranu považoval za účelovú a nepravdivú a to z dôvodu, že v trestnom konaní vedenom na tunajšom súde sp. zn. 2T/173/2011 uviedla, že túto úverovú zmluvu podpísala, a časť z úveru vo výške 700 eur bola použitá na úhradu predošlého úveru. Súd preto vychádzal z prvej výpovedi ohľadne uzavretia úveru. Následne po oboznámení tejto výpovede žalovaná už nepoprela, že by uzavrela dve zmluvy o úvere. Za účelovú preto považoval súd aj tú časť obrany žalovanej, že podpis na úverovej zmluve nie je jej, keďže v trestnom konaní to nepoprela. Ďalej súd uzatvára, že je nelogické, keď si žalovaná prevzala predvolanku na pojednávanie, a tú aj podpísala ako uviedla, že by podpis na tejto doručenke nebol jej. Laickým skontrolovaním súdu podpisu na úverovej zmluve, doručenke o prevzatí predvolanie na pojednávanie možno jednoznačne konštatovať, že ide o podpis totožný. Súd neuznal ani obranu žalovanej že nevie čítať a písať, pretože v trestnom konaní túto skutočnosť neuviedla.

23. Teda z dôvodu, že zmluva bola uzavretá medzi stranami a to ako medzi dodávateľom ako žalobcom a žalovanou ako spotrebiteľom, zmluva uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

24. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

25. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

26. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

27. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

28. V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek

požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

29. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci *Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero* (C-240/98) a medzi *Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol.*, spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

30. V danej právnej veci mal súd na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o úvere dňa 23.11.2010. Na základe predmetnej zmluvy poskytol žalobca žalovanej úver vo výške 700 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s poplatkom vo výške 620 eur, spolu vo výške 1322 eur v 10-tich mesačných splátkach po 110 eur, počnúc dňom 26.12.2010. Trestným rozkazom tunajšieho súdu č.k. 2T/173/2011-53 zo dňa 5.12.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 5.12.2011, súd uznal žalovanú za vinnú z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, pričom žalobca bol odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Žalobcovi bol predmetný trestný rozkaz doručený dňa 17.02.2012.

31. Poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu, pričom návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje. Adhézne konanie prebieha v rámci trestného konania zároveň s rozhodovaním o vine obžalovaného. Pri rozhodovaní o náhrade škody poškodeného voči obvinenému súd aplikuje ohľadom tohto nároku spravidla ustanovenia občianskeho hmotného práva, vrátane ustanovení o náhrade škody, premlčaní, nevynímajúc ustanovenia právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa.

32. V predmetnej veci má nárok na náhradu škody žalobcu základ v spotrebiteľskej zmluve. Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Teda ide o typicky občianskoprávny vzťah. Spotrebiteľský úver je jeden z najfrekventovanejších občianskoprávných vzťahov.

33. V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

34. Podľa vyššie cit. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa., pričom spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

35. V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú

zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

36. Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku bez ohľadu na skutočnosť, či spotrebiteľ vnesie námietku premlčania.

37. Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014)

38. Ak poškodený uplatnil v trestnom konaní nárok na náhradu škody spôsobenej mu trestným činom a v tomto začatom konaní riadne pokračoval, premlčacia lehota sa zastaví a v priebehu tohto konania neplynie. Po skončení trestného stíhania, v ktorom nedošlo k uloženiu povinnosti nahradit' uplatnenú škodu a poškodený bol vyrozumený o skončení stíhania, beh premlčacej doby pokračuje (R 31/1974). (rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 22. decembra 1983, sp. zn. 5 Cz 27/83, R 29/1985)

39. Poškodený v začatom konaní riadne pokračuje tiež vtedy, ak po skončení iného (trestného) konania v primeranej lehote pokračuje v konaní podaním návrhu (žaloby) na uspokojenie rovnakého nároku v občianskom súdnom konaní. Ak (podľa okolností prípadu) poškodený v konaní riadne pokračuje podaním návrhu o uspokojenie rovnakého nároku v občianskom súdnom konaní, premlčacia doba nezačne znovu plynúť dňom právoplatnosti rozhodnutia v predchádzajúcom konaní, ale jej plynutie bude naďalej prerušené až do právoplatného skončenia tohoto (nadväzujúceho) konania. (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 13. novembra 2008, sp. zn. 21 Cdo 2958/2007)

40. Ako vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 43/2010 z 29. februára 2012 „Po skončení trestného konania, odkázaním poškodeného na občianskoprávne konanie pokračovalo plynutie premlčacej doby. So zreteľom na uvedené pre pokračovanie plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka nie je rozhodujúci okamih vyznačenia právoplatnosti na rozhodnutí, ktorým bol žalobca ako poškodený odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných, ale doručenie tohto rozhodnutia poškodenému. Keďže žalobkyňa podala žalobu na náhradu škody na súde prvého stupňa až 7. júla 2008 a žalovaní 2/ a 4/ v súdnom konaní vzniesli námietku premlčania práva žalobcu na náhradu škody, odvolací súd správne zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a žalobu zamietol, keďže premlčané právo mu už nebolo možné v súdnom konaní priznať.“

41. V prejednávanej veci žalobca uplatnil svoj nárok na náhradu škody dňa 18.7.2016. Trestný rozkaz bol žalobcovi doručený dňa 17.02.2012. Žalobca získal nepochybne vedomosť o osobe škodcu a rozsahu škody najneskôr v priebehu trestného konania, v ktorom vystupoval ako poškodený s uplatneným nárokom. Po doručení trestného rozkazu dňa 17.02.2012 mal žalobca riadne pokračovať v uplatnenom nároku na náhradu škody. Dobu, po ktorú bol žalobca nečinný rozhodne nemožno považovať za primeranú, a preto takéto konanie, resp. nečinnosť poškodeného nemožno považovať za riadne pokračovanie v konaní. Po skončení trestného konania, odkázaním poškodeného na občianskoprávne konanie pokračovalo plynutie premlčacej doby. Dvojročná subjektívna premlčacia doba podľa § 112 Občianskeho zákonníka tak v predmetnej veci začala plynúť najneskôr dňa 17.02.2012 a uplynula dňa 17.02.2014. Keďže žalobca podal žalobu o náhradu škody na tunajšom súde až dňa 30.6.2016, urobil tak až po uplynutí premlčacej doby. Nárok žalobcu na náhradu škody proti žalovanej tak súd považuje za premlčaný, preto ho v celom rozsahu zamietol.

42. Pokiaľ ide o aplikáciu subjektívnej dvojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet' rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má

dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

43. Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

44. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

45. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

46. Súd je toho názoru, že v danom prípade má nárok na náhradu škody základ v spotrebiteľskej zmluve so žalovanou a uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľa nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

47. V danej súvislosti súd poukazuje na Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. júna 2013 č. k. 4 Obdo 45/2012 podľa ktorého „...nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa v predmetnom konaní spotrebiteľka domáha, má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve. Žalobkyňa má preto postavenie spotrebiteľa, v dôsledku čoho sa na ňu vzťahuje zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Dovolací súd na margo uvedeného dodal, že pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa ...“.

48. Podľa § 251 civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

49. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

51. Súd žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu, žalovanejtak vznikol nárok na plnú náhradu trov konania. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.